

TULOSSA TOUKOKUUSSA!

PAKKO PURJEHTIA EERO LEHTINEN

Eero Lehtinen on suomalainen purjehtijakonkari, jolla on takanaan reilusti toistasataatuhatta valtamerimailia ja 50 vuotta värikästä, kansainvälisten vesien elämää. Lehtinen on kiertänyt Kap Hornin molempiin suuntiin, ja kutsunut kodikseen niin Kurikkaa, Hankoniemeä kuin Kapkaupunkiakin.

Vuoden 2012 Lontoon olympiakisojen purjehduksen huippuhetkiä selostaessaan Lehtinen koki tullessaan välisatamaan: uusi suomalainen sukupolvi oli saavuttanut maailman huipun lajissa, jonka eteen Lehtinen oli uhrannut todella paljon. ”Nuoruuden suuresta unelmasta purjehtia maailman ympäri tuli mulle kohtalo ja kirous. ... Nuorten purjehtijoiden auttaminen ja tukeminen urheilu-uralla, ja myös elämän kokonaisuuden suunnittelussa, ovat jossain määrin

kutsumustehtäviä. Toivon muille parempaa tulevaisuutta kuin mitä oma menneisyyteni pitää sisällään.”

John Nurmisen Säätiö julkaisee toukokuussa 2014 Eero Lehtisen muistelmateoksen *Pakko purjehtia*, jossa elävä legenda käy läpi suomalaisen purjehduksen historiaa oman elämänsä ja oppituntiansa kautta. Päälinnämäisiksi teemoiksi seikkailujen täyttämästä elämäntarinasta nousevat unelmat ja takaiskut, omien vahvuuksien löytäminen, rehellisyys, avoimuus ja ihmisten kunnioittaminen.

Kauhialle Oolannin sodalle satelee kiitosta ja kunniaa

Viime syksynä julkaistu *Kaibia Oolannin sota - Krimin sota Suomessa 1854–1855* (Raoul Johnsson ja Ilkka Malmberg) valittiin 13.3.2014 Suomen kirjataiteen komitean toimesta vuoden kauneimpien kirjojen joukkoon. Komitea kehui: ”Kattava ja vaikuttava teos kaikkien nimeltä muistamasta mutta ehkä puutteellisesti tuntemasta, Suomea koskettaneesta myllerryksestä. Upea kuvitus vie mukanaan, hieno reproduktio hivelee silmää, paperi ja sidosaasu miellyttävät. Klassinen typografia tekee lukemisesta nautinnon.” Lämpimät onnitelut kirjan tekijöille ja erityisesti kirjan graafisesta suunnittelusta vastanneelle Tommi Jokivaaralle.

Myös arvosteluissa kirja on saanut positiivisen vastaanoton: ”Vaikka Oolannin sota -laulu on yhä sotilasmusiikin klassikko, laulussa kuvattu sota tuntuu olevan tuttu enää vain historian harrastajille. Tätä aukkoa paikkaa tietokirjailija Raoul Johnssonin ja Helsingin Sanomien toimittajan Ilkka Malmbergin *Kaibia Oolannin sota*.”

(Helsingin sanomat, 8.12.2013). ”...Tämän jälkeen on vaikea kuvitella uskottavaa suomalaista kulttuurikotia ilman kotikirjastosta löytyvää *Kaibia Oolannin sota*.” (Optio, 20/2013). ”John Nurmisen Säätiön upeasti kuvitetut suurteokset ovat komeimpia kirjoja mitä Suomessa ylipäänsä tehdään. Näitä on saatava lisää.” (Keski-suomalainen, 29.10.2013).

Krimin niemimaan tilanteen ajankohtaisuuden vuoksi kirja on ollut esillä viime päivinä medioissa.

VARMISTA OMA KAPPALEESI
JA TILAA EERON KIRJA
ENNAKKOON

29,90 €
(sis. alv 10 %)

ISBN: 978-952-9745-39-5
Koko: 175 x 255 mm
Laajuus n. 300 sivua
Kuvitus: 50 kuvaa

Kirjatilaukset
suoraan säätiöstä
maria.gronroos@jnfoundation.fi
p. 050 545 0481
www.johnnurmisenfaatio.fi

ASIAKASKYSELY

John Nurmisen Säätiö uudistaa tiedotustaan. Takasivulla on kyselylomake, johon toivomme teidän vastauksianne. Täytetyn kyselyn voi lähettää postissa säätiölle, postimaksu on maksettu valmiiksi. Samainen kysely löytyy myös verkkosivuiltamme:

www.johnnurmisenfaatio.fi
Kaikkien yhteystietonsa jättäneiden asiakaskyselyyn vastanneiden kesken arvotaan 5 kirjapalkintoa (arvo yht. 175 €).
Kiitämme lämpimästi osallistumisestanne!

MERIHISTORIA

Säätiön kokoelmat täydentyivät harvinaisilla aarteilla

Nordenskiöldin Koillisväylän purjehduksella mukana ollut oktantti ja ensimmäinen ruotsalainen merikartasto hankittiin viime vuoden lopulla täydentämään säätiön merihistoriallisia kokoelmia.

Ensimmäisen ruotsalaisen merikartaston *General hydrographiskt chartbook öfver Östersjön* julkaisi Peter Gedda vuonna 1695 W. von Rosenfeldtin, H. G. Sjöhelmin ynnä muiden mittauksiin perustuen. Kartasto merkitsi suurta harppausta Itämeren kartoituksessa. Sen kartoista tuli pitkäksi aikaa muiden julkaisemien Itämeren karttojen malli. Geddan kartastossa on neljä Suomen vesiä kuvaavaa karttaa. Lähes kokonaan aiempien merikarttojen ulkopuolelle jäänyt Pohjanlahti on nyt mukana täysikokoisena karttana.

Geddan harvinainen atlas on yksi merkittävimpiä Itämeren alueen kartastoja ja niitä arvellaan säilyneen vain parisenkymmentä tähän päivään. Suomesta kartastoa löytyy säätiön kappaleen lisäksi Kansalliskirjastosta. Geddan atlas täydentää säätiön Itämeren merikarttakokoelmaa, johon kuuluvat myös seuraavat kartastot: Nagajev 1795 ja Bogoljubovin Suomenlahden albumi.

Suomalaissyntyisen tutkimusmatkailija Adolf Erik Nordenskiöldin Koillisväylän purjehduksella 1878–1879 *Vega*-laivaa avusti pienempi hiilialus *Lena*. Perimätiedon mukaan *Lenan* kapteenin käytössä oli 1800-luvun alkupuoliskolla valmistettu oktantti, joka kuuluu nyt säätiön kokoelmiin. Oktantilla mitattiin korkeusasemaa eli latitudia. John Nurmisen Säätiön kokoelmiin voi tulla tutustumaan sopimuksen mukaan.

Säätiön hallitukseen ja johtoon muutoksia

Annamari Arrakoski-Engardt nimitettiin John Nurmisen Säätiön uudeksi asiamieheksi

John Nurmisen Säätiön hallitus nimitti FL Annamari Arrakoski-Engardt John Nurmisen Säätiön asiamieheksi 20.1.2014 alkaen. Annamari Arrakoski-Engardt (synt. 1969) on toiminut Akateemisen kirjakaupan johtajana vuodesta 2010. Tätä ennen hän toimi kustannusjohtajana kustannusosakeyhtiö

Tammi Oy:ssä (2002–2009) sekä saksalaisissa mediakonserneissa (1998–2002). Parhaillaan väitöskirjaa valmisteleva Annamari Arrakoski-Engardt on ollut John Nurmisen Säätiön hallituksen jäsen tammikuusta 2012 lähtien. Asiamiehen roolin myötä Arrakoski-Engardt jätti hallituspaikkansa säätiössä.

”Säätiön hallituksen jäsenenä kaksi vuotta toiminut Annamari Arrakoski-Engardt tuntee säätiön toiminnan merikulttuurin ja Itämeren suojelun hyväksi, ja siksi tämä ratkaisu on ihanteellinen säätiön toiminnan jatkuvuuden kannalta. Annamari Arrakoski-Engardt energinen ja näkemyksellinen ote sekä kansainvälinen kokemus kirja-alalta luovat erinomaiset edellytykset kehittää säätiön toimintaa. Hallitus kiittää Alfred Kordelinin säätiöön siirtynyttä Erik Båskia erittäin menestyksellisestä työstä säätiön hyväksi, ” totesi säätiön hallituksen puheenjohtaja Juha Nurminen.

John Nurmisen Säätiön hallituksessa lähtijöitä ja uusia nimiä Säätiön hallitukseen nimitettiin kolme uutta jäsentä säätiön hallituksen vuosikokouksessa 10.2.2014. Uusina jäseninä aloittivat KTM Eeva Ahdekivi, professori Per-Edvin Persson ja valtiosihteeri Pertti Torstila. Hallituspaikkansa jättivät vuodenvaihteessa Peter Fagernäs ja Sari Baldauf. Peter Fagernäs oli hallituksen jäsen vuodesta 2004 ja Sari Baldauf vuodesta 2009.

Lue lisää: www.johnnurmisenasaatio.fi

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

John Nurmisen Säätiö on perustettu vuonna 1992. Säätiöllä on kaksi toimintalinjaa: merihistoria ja merilympäristö. Säätiön kulttuuritoiminta on keskittynyt merenkulun, löytöretkien ja kartografian historiaan.

Puhdas Itämeri -hankkeilla on kaksi toiminta-aluetta: Itämeren rehevöitymiseen liittyvät Puhdas meri-hankkeet sekä meriturvallisuuteen liittyvä hanke.

John Nurmisen Säätiö
Pasilankatu 2
00240 Helsinki

p. 050 545 0481

www.johnnurmisenasaatio.fi
www.puhdasitameri.fi

JNS-UUTISET

Painosmäärä: 4500

Olemme postittaneet tämän lehden rekisterissämme oleville asiakkaillemme sekä yhteistyökumppaneillemme. Mikäli et jatkossa halua JNS-Uutisia, ilmoita asiasta John Nurmisen Säätiöön. Olemme myös kiitollisia palautteesta.

JNS-Uutiset ilmestyy kolme-neljä kertaa vuodessa.

MERIYMPÄRISTÖ

HORISONTISSA SIINTÄÄ PUHTAAMPI SUOMENLAHTI

Hatsinan ja Viipurin fosforipäästöt kevenevät suomalaistuella

Suomenlahden pohjukkaa rehevöittävä päästökuorma kevenee tänä vuonna, kun fosforinpoisto tehostuu Viipurin ja Hatsinan kaupunkien vesilaitoksilla. Hatsinan vuotuisten fosforipäästöjen ennakoitaan vähenevän noin 40 tonnilla, Viipurin 20 tonnilla. ”Projektin valmistuttua päästömme täyttävät (Itämeren suojelukomission) HELCOMin vaatimukset”, osastopäällikkö Grigori Osmanov Hatsinan vesilaitokselta sanoi Helsingissä Suomenlahti 2014 -teemavuoden avajaistilaisuudessa.

Hatsinassa korjataan parhaallaan myös kaupungin viemäriverkkoa. Pietarin lounaispuolella sijaitsevan kaupungin jätevedet lasketaan puhdistamolta Izhora-jokeen, josta ne päätyvät edelleen Suomenlahteen. Viipurissa vähennys vuotuisen fosforikuorman on pienempi. Silläkin on silti iso merkitys, koska nyt fosfori päätyy suoraan rehevöityneeseen Viipurinlahteen. Osmanovin mukaan Hatsinassa säätiön tuki oli olennaisen tärkeä koko projektin toteutumiselle. ”Sen ansiosta saimme mukaan myös muita rahoittajia sekä ulkomailta että Venäjältä.

Viipurissa vielä parempi uutinen on, että kaupungin viemäriverkostoon on viimein valtion rahoituksella saatu uusi kokoomaputki. Vanha

putki oli niin huonossa kunnossa, että jätevesiä jouduttiin laskemaan maastoon. Säätiön projekti on viivästynyt rikkiäisen putken takia, mutta vuoden alussa tilanne on saatu korjattua. ”Nyt sata prosenttia jätevesistä tulee puhdistamolalle”, sanoi Viipurin vesilaitoksen toimitusjohtaja Vladimir Aleksandrov.

Hyviä uutisia Laukaanjoelta

Venäjän Kingiseppissä sijaitsevan Fosforit-lannoitetehtaan lähialueen fosforipitoisuuksia selvittävän puolueettoman arvioinnin ensimmäiset tulokset osoittavat, että Laukaanjoen fosforitaso on pysynyt samalla tasolla kuin keväällä 2012, jolloin pintavalumaveden puhdistusjärjestelmä rakennettiin Fosforit-lannoitetehtaan alueelle.

Puolueeton asiantuntija otti ensimmäiset näytteet lokakuussa 2013 ja toiset näytteet 14.-16.1.2014. Luotettavuuden varmistamiseksi näytteet otettiin Laukaanjoen yläjuoksulta ja alajuoksulta Fosforit-lannoitetehtaan luota kahden organisaation, venäläisen valtion ympäristöseurantaviraston Hydrometin ja Atkins-konsulttiyhtiön brittiläisen tiimin yhteistyönä. Hydrometin näytteet analysoitiin venäläisessä laboratoriossa ja Atkinsin näytteet virallisesti akkreditoitussa sveitsiläisessä SGS-laboratoriossa. John Nurmisen

Säätiön edustaja oli mukana molemmissa tapahtumissa puolueettoman tarkkailijan roolissa.

Liikennevirasto ja säätiö jatkavat yhteistyötään ENSI-navigointipalvelun käyttöönotossa

Säätiön vuonna 2009 käynnistämän Tankkeriturva-yhteishankkeen tavoitteena on öljytankkerionnettomuuden riskin pienentäminen Suomenlahdella. Tavoitteen saavuttamiseksi on luotu navigointipalvelu (ENSI – Enhanced Navigation Support Information), joka lisää alusliikenneohjauksen tietoisuutta alusten aikeista ja tarjoaa aluksille niiden tarvitsemaa navigointi-informaatiota.

Liikennevirasto on Tankkeriturva-hankkeen pääyhteistyökumppani ja ENSI-järjestelmän omistaja. ENSI-palvelu on maailmanlaajuisesti yksi ensimmäisistä operatiiviseen vaiheeseen siirtyvistä eNavigation-palveluista. Liikennevirasto edistää vuoropuhelua myös Viron ja Venäjän viranomaisten kanssa niin että palvelusta muodostuisi saumaton kokonaispalvelu Suomenlahdella liikkuville aluksille.

Liikennevirasto ja John Nurmisen Säätiö allekirjoittivat joulukuussa 2013 sitoumuksen yhteistyön jatkumisesta kesäkuun 2014 loppuun asti. Tänä aikana korjataan järjestelmässä ilmenneet ongelmat sekä laajennetaan ENSI-palvelun kattavuutta kaikkiin alustyyppeihin. Säätiö avustaa palvelun käyttöönotossa ja jatkaa uusien varustamoiden kontaktointia. Säätiön on tarkoitus irrottautua hankkeesta siinä vaiheessa, kun on olemassa mekanismi, joka varmistaa ENSI-palvelun leviämisen Suomenlahden tankkerikantaan.

Viipurin vesilaitoksen toimitusjohtaja Vladimir Aleksandrov, Hatsinan vesilaitoksen osaston päällikkö Grigori Osmanov, Vladimir Mikhailovich Viipurin aluehallinnosta ja Viipurin alueen varajohtaja Dmitry Samoilenko vierailivat säätiössä ja osallistuivat myös Suomenlahti 2014 -teemavuoden avajaisiin Helsingissä 21.1.2014.

VIELÄ EHTII MUKAAN HORISONTTI-TEOKSEEN

John Nurmisen Säätiön kesällä 2013 Tall Ships Races Helsinki 2013 -tapahtuman yhteydessä Itämerihaasteen kanssa käynnistämä Horisontti-kampanja on edennyt reilusti yli puolen välin. Alustavan aikataulun mukaan seuraava erä asennetaan toukokuussa. Kevään aikana tehdyt lahjoitukset sopivat siten hyvin esimerkiksi äitienpäivä-, valmistujais- ja rippilahjoiksi. Lahjoitusten avulla hankitaan mm. kemikaalisäiliö Luoteis-Venäjän Hatsinaan.

Tilaa välke: www.puhdasitameri.fi

KYSELYLOMAKE

John Nurmisen Säätiö uudistaa tiedotustaan - toivomme tähän teidän apuanne. Alla muutama kysymys, jotka auttavat meitä palvelemaan tarpeitanne entistäkin paremmin.

Kaikkien asiakaskyselyyn vastanneiden kesken arvotaan 5 kirjapalkintoa (arvo yhteensä 175 €).

Mistä aihe-alueista toivotte John Nurmisen Säätiöltä erityisesti tietoa:

- Meriaiheisesta kirjallisuudesta
- Historiateoksista
- Kartoista
- Itämeren suojelutyöstä
- Säätiön taidekokoelmiin liittyvistä asioista
- Ajankohtaisista merenkulkuun liittyvistä asioista
- Muut

John Nurmisen Säätiö toimii usealla alueella, onko jokin toiminta-alueista teille erityisen tärkeä:

JNS-uutiset ilmestyvät nykyisellään 3-4 kertaa vuodessa. Kuinka usein toivotte tietoa säätiöltä:

- Useammin kuin nyt (6-9 krt/v)
- Nykyinen aikataulu on sopiva (3-4 krt/v)
- Harvemminkin riittäisi (2 krt/v)

Mitä mieltä olette JNS-uutisten ulkoasusta?

Selkeä   Sekava
Nykyaikainen   Vanhanaikainen

Miten muutoin kuvailisitte JNS-uutisia:

_____

Tämän lehden mielenkiintoisin aihe on:

_____

Tavoitteenamme on viestiä mahdollisimman tehokkaasti, taloudellisesti ja ekologisesti. Tutkimme mahdollisuutta lähettää JNS-uutiset jatkossa sähköisessä muodossa. Missä muodossa mieluiten vastaanotatte viestin?

- Postitse paperisena lehtenä
- Sähköpostilla (sähköpostiosoitteeni on _____)

Säätiö tiedottaa monessa eri kanavassa, mitä alla luetelluista kanavista olette käyttäneet?

- JNS-uutiset
- Nettisivut (johnnurmisenasaatio.fi)
- Facebook

Oletteko ostaneet säätiön kustantamia kirjoja?

- Kyllä
- Ei

Mitä kautta ostatte säätiön kirjoja?

- Säätiön nettikaupasta
- Muusta nettikaupasta
- JNS-Uutisten tilauslomakkeella
- Puhelimitse
- Kirjakaupasta
- Kirjaedustajalta
- Muu

Ikäryhmä:

- Alle 25 v
- 25-40
- 40-50
- 50-60
- 60-70
- yli 70

nainen mies

Mitä muita terveisiä haluaisitte lähettää John Nurmisen Säätiölle?

_____

_____

_____

_____

Lämmin kiitos vastauksistanne!
Ystävällisesti jättäkää yhteystietonne, jos haluatte osallistua kirja-arvontaan:

nimi _____

osoite _____

Vastaanotta-
ja maksaa
postimaksun

John Nurmisen Säätiö

tunnus 5015946

00003 VASTAUSLÄHETYS